

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูใน
สถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร*

RELATIONSHIP BETWEEN THE ROLES OF ADMINISTRATORS AND THE
PERFORMANCE STANDARDS OF TEACHERS IN SCHOOLS IN THE SOUTHERN
KRUNGTHON GROUP, BANGKOK

พัฒนรพี ภูมิพันธุ์

Pathraphi Phumphan

นิษฐลีนี กู้ประเสริฐ

Nitsinee Kuprasert

มหาวิทยาลัยธนบุรี

Thonburi University, Thailand.

E-mail: pathrapee.aeaw@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาระดับของมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยใช้ประชากร จำนวน 2,965 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารและครู รวมทั้งสิ้น 353 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นจำแนกตามเขต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารตามแนวคิดของมินท์เบิร์ก กับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู โดยใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหาร กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบทบาทเชิงตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่

---

* Received: 18 November 2023; Revised: 23 December 2023; Accepted: 24 December 2023

ด้านบทบาทเชิงสารสนเทศ ส่วนด้านบทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหาร, มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู, สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The purposes of this research are to 1) study the level of the roles of administrators in schools in the Southern Krungthon Group, Bangkok, 2) investigate the level of performance standards of teachers in schools in the Southern Krungthon Group, Bangkok, and 3) examine the relationship between the roles of administrators and the performance standards of teachers in schools in the Southern Krungthon Group, Bangkok. This descriptive research using a population of 2,965 people recruited administrators and teachers in schools as the units of analysis, with a sample of 353 individuals, selected through stratified random sampling based on districts. The research tools include a questionnaire regarding the roles of administrators by Mintzberg's ideas and the performance standards of teachers based on the Professional Standards. Reliability value is 0.95. Statistical analyses involve frequencies, percentages, means, standard deviations (S.D.), and Pearson Product-Moment Correlation Coefficients.

The findings are as follows: 1) the overall roles of administrators in the Southern Krungthon Group, Bangkok, are at a high level, with decision-making roles having the highest mean, followed by information-related roles, and interpersonal roles having the lowest. 2) The overall performance standards of teachers in schools in the Southern Krungthon Group, Bangkok, are at a high level, with the highest mean in the area of fulfilling teaching duties, followed by relationship with parents and community, and the

lowest in managing learning activities. 3) There is a significant positive relationship between administrators' roles and teachers' performance standards in schools in the Southern Krungthon Group, Bangkok, at a statistical significance level of .01

Keywords: Roles of administrators, Performance standards of teachers, Schools under Bangkok Metropolitan Administration

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตน ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จึงได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ฉบับที่ 12 เพื่อให้การพัฒนาประเทศมีความต่อเนื่องและมีแนวทางที่ชัดเจน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม พัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม” โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ในยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561)

ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญที่จะนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นตัวแทนขององค์กร เป็นผู้สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กร มีความรับผิดชอบ สร้าง

ความสัมพันธ์ภายในและภายนอกองค์การ ตลอดจนวางแผนในการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่ง มินท์เบิร์ก (Mintzberg) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่าผู้บริหารจะมีบทบาทออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มบทบาทเชิงสารสนเทศ กลุ่มบทบาทเชิงตัดสินใจ (Mintzberg, Henry, 2013)

การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูนั้น จะเป็นการกำหนดหน้าที่ของครูที่จะต้องส่งเสริมการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยครูปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยมาตรฐานการปฏิบัติงาน 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ และในด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

ปัญหาจากผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับจังหวัดทุกวิชา เมื่อเปรียบเทียบกับสังกัดอื่น ๆ พบว่า ต่ำกว่าสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ผลการสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศและระดับจังหวัดทุกวิชา เมื่อเปรียบเทียบกับสังกัดอื่น ๆ พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าสังกัดอื่น ๆ และผลการสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศและระดับจังหวัดทุกวิชา (สำนักการศึกษา, 2563)

จากความสำคัญของปัญหาการปฏิบัติงานของครูที่เกิดขึ้น การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่หลากหลาย เช่น วลีษฐ์พล รอบจังหวัด (วลีษฐ์พล รอบจังหวัด, 2562) และชาติชาย ศรีจันทร์ดี (ชาติชาย ศรีจันทร์ดี, 2556) ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติของครู เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงว่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของครูให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อศึกษาระดับของมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research)
- 2) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 70 โรงเรียน แบ่งเป็นจำนวนผู้บริหาร 187 คน และครูจำนวน 2,788 คน รวมทั้งหมด 2,965 คน
- 3) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารและครูของสถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2565 ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Taro Yamane กำหนดความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 (Taro Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 353 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นจำแนกตามเขต โดยแบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 45 คน และครูผู้สอน 308 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย
- 4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คำนวณดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item Objective Congruence) มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 และตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95
- 5) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามตามเกณฑ์ของเบสต์ Best (Best, John W, 1970) และค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เทียบตามเกณฑ์ของ Hinkle, William & Stephen (Hinkle, D.E, William, W. and Stephen G. J, 1998)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 61.47 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 53.54 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 78.19 มีประสบการณ์ในการทำงาน 16-20 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.84 และมีตำแหน่ง ครู จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 87.25

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหาร กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับบทบาทของผู้บริหาร กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

บทบาทของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. บทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.14	0.52	มาก	3
2. บทบาทเชิงสารสนเทศ	4.15	0.45	มาก	2
3. บทบาทเชิงตัดสินใจ	4.16	0.45	มาก	1
รวม	4.15	0.41	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับบทบาทของผู้บริหาร กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15, S.D. = 0.41$) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่าด้านบทบาทเชิงตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.16, S.D. = 0.45$) รองลงมาได้แก่ ด้านบทบาทเชิงสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.15, S.D. = 0.45$) ส่วนด้านบทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.14, S.D. = 0.52$)

ตอนที่ 3 การศึกษาระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู	4.32	0.57	มาก	1
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.22	0.44	มาก	3
3. ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	4.24	0.45	มาก	2
รวม	4.25	0.41	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25, S.D. = 0.41$) เมื่อพิจารณาตามตาราง เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.32, S.D. = 0.57$) รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x} = 4.24, S.D. = 0.45$) ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.22, S.D. = 0.44$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ($n = 353$)

บทบาทของผู้บริหาร	มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู			
	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (Y_1)	ด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_2)	ด้านความสัมพันธ์กับ ผู้ปกครองและชุมชน(Y_3)	มาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครู (Y_{tt})
บทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_1)	0.640**	0.521**	0.499**	0.633**
บทบาทเชิงสารสนเทศ (X_2)	0.582**	0.639**	0.602**	0.707**
บทบาทเชิงตัดสินใจ (X_3)	0.632**	0.705**	0.588**	0.751**
บทบาทของผู้บริหาร (X_{tt})	0.701**	0.706**	0.639**	0.791**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหาร (X_{tt}) กับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู (Y_{tt}) โดยภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.791^{**} อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะคล้อยตามกัน

เมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารรายด้าน ($X_1 - X_3$) พบว่า มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู (Y_{tt}) อยู่ในระดับสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านบทบาทเชิงสารสนเทศ (X_2) และบทบาทเชิงตัดสินใจ (X_3) ส่วนบทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_1) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู (Y_{tt}) อยู่ในระบับปานกลาง

เมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารโดยภาพรวม (X_{tt}) กับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูรายด้าน ($Y_1 - Y_3$) พบว่า มีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 3 คู่ โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ บทบาทของผู้บริหาร (X_{tt}) กับด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (Y_1) และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (Y_3) ความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารรายด้าน ($X_1 - X_3$) กับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูรายด้าน ($Y_1 - Y_3$) พบว่า มีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 3 คู่ โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ บทบาทเชิงตัดสินใจ (X_3) กับด้านการจัดการเรียนรู้ (Y_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ 0.705^{**} อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยข้างต้น สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหาร กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ อันดับแรก ด้านบทบาทเชิงตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านบทบาทเชิงสารสนเทศ และด้านบทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สามารถอภิปรายรายด้านได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านบทบาทเชิงตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและโอกาสให้กับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดลำดับของการปฏิบัติโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา

มอบหมายงานตามพันธกิจให้กับบุคลากร สามารถในการแก้ไขปัญหาด้านความขัดแย้งที่ขัดขวางการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ใช้ทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา อย่างคุ้มค่าและทั่วถึง มีการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ ๆ ให้กับบุคลากรเป็นอย่างดี และเป็นผู้เจรจาต่อรองกับองค์การภายนอก เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่นำมาใช้พัฒนาสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐชานันท์ รุจิราภักดิ์สิทธิ์ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทด้านการตัดสินใจ และบทบาทด้านสารสนเทศ (ณัฐชานันท์ รุจิราภักดิ์สิทธิ์, 2556)

1.2 ด้านบทบาทเชิงสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากผู้บริหารมีการการรับ – ส่งข้อมูลข่าวสารให้กับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อดำเนินการอย่างรวดเร็วและติดตามผล นำข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดภาระงานให้กับบุคลากร และมีการเผยแพร่ข่าวสารไปยังภายนอก โดยมีการกลั่นกรองข้อมูลอย่างถูกต้องและรวดเร็ว สามารถสร้างความเชื่อมั่นในการรายงานให้แก่บุคลากรและบุคลากรภายนอก สอดคล้องกับผลการวิจัยของวลิชัฐพล รอบจังหวัด ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทด้านสารสนเทศ และบทบาทด้านการตัดสินใจ (วลิชัฐพล รอบจังหวัด, 2562)

1.3 ด้านบทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากผู้บริหารได้กำหนดและดำเนินงานตามแผนเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร มีการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่กิจกรรมที่มีคุณค่า สร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหารด้วยกัน และมีการพัฒนาเครือข่ายการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รินญาภักดิ์ สุภาศิริชานันท์ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และในด้านกลุ่มบทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทในการเป็นสัญลักษณ์ขององค์การ

บทบาทเป็นผู้นำ และบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก (ริชญาภัทร์ สุภาศิริธนานนท์, 2563)

2. จากผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ อันดับแรก ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการจัดการ เรียนรู้ และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สามารถอภิปรายรายด้านได้ ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากครูใน สถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการพัฒนาตนเองอย่างอยู่เสมอ มีการส่งเสริมความ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมสามารถส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจให้ ผู้เรียน ครูได้มีพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และมีการอบรมด้าน เทคโนโลยีอยู่ตลอด สอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยญานุช คงเมือง ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ครู มีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ (ชัยญานุช คงเมือง, 2562)

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจากครูได้มีการวางแผนพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาในทุก ๆ ปี รวมทั้งมีโครงการที่ทำให้ครูได้พัฒนาสื่อการเรียนรู้ มีการอบรมครูอย่าง ต่อเนื่อง ทำให้ครูบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีการนำระบบเทคโนโลยีมาช่วยในการสอนของครู ทำให้ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้อย่างเป็นระบบ ลดภาระงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณวิสาข์ รัตนพันธ์ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำที่แท้จริงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของข้าราชการครู อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ (วรรณวิสาข์ รัตนพันธ์, 2564)

2.3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากครูได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา เช่น การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับวัดที่อยู่ใกล้สถานศึกษา ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมชุมชน ส่งเสริมกีฬาชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานักเรียน และได้รับการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของกมลชนก ศรีสุตา ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (กมลชนก ศรีสุตา, 2564)

3. จากผลการวิจัยบทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะคล้ายตามกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ซึ่งได้กำหนดว่า บทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารมีคุณภาพในการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี มีการวางแผนในการดำเนินงาน รับฟังข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดภาระงานสร้างความเชื่อมั่นในการรายงานให้แก่บุคลากรและบุคลากรภายนอก แก้ไขปัญหาที่ขัดขวางการปฏิบัติงานของครู รวมถึงการสนับสนุน ทรัพยากรมาพัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ ทำให้การปฏิบัติงานของครูเป็นไปอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของงานวิจัยของชาติชาย ศรีจันทร์ดี ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ชาติชาย ศรีจันทร์ดี, 2556)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า 1) บทบาทของผู้บริหาร กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน 2) มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะคล้อยตามกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) บทบาทของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ดังนั้นผู้บริหารควรเป็นผู้สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ควรมีการส่งเสริมประสิทธิภาพ และเผยแพร่กิจกรรมที่มีคุณค่าในสถานศึกษา พัฒนาเครือข่ายการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรมีการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำสื่อการเรียนรู้ มีการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์

3) จากการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ บทบาทของผู้บริหารด้านบทบาทเชิงตัดสินใจกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดลำดับของการปฏิบัติโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและโอกาสอย่างต่อเนื่อง เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่บุคลากร สามารถแก้ไขปัญหาด้านความขัดแย้งหรือปัญหาอื่น ๆ ที่ขัดขวางการปฏิบัติงาน สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ ๆ ให้แก่บุคลากรและสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยในโอกาสต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรนำมาศึกษาในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) ควรมีการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารโดยเฉพาะด้านบทบาทเชิงสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 2) ควรมีการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านด้านการจัดการเรียนรู้
- 3) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์พัฒนาสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ศรีสุตา. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชญัญญาช ชงเมือง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. ใน *สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชาติชาย ศรีจันทร์ดี. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐชานันท์ รุจิราภัทรสิทธิ์. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562. (2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 136 ตอนพิเศษ 68 ง. หน้า 18 (20 มีนาคม 2562).

- ริญญาภัทร์ สุภาศิริธนานนท์. (2563). บทบาทผู้บริหารกับบรรยากาศองค์กรของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณวิสาข์ รัตนพันธ์. (2564). ภาวะผู้นำที่แท้จริงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.
- วสิษฐ์พล รอบจังหวัด. (2562). บทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานการศึกษา. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 พ.ศ. (2564-2569)*. กรุงเทพมหานคร : ส่วนนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Best, John W. (1970). *Research in Education*. New Jersey : Prentice-Hall Inc.
- Hinkle, D.E, William, W. and Stephen G. J. (1998). *Applied Statistics for the Behavior Sciences*. (4thed). New York : Houghton Mifflin.
- Mintzberg, Henry. (2013). *Simply Managing: What Managers Do and Can Do Better*. New York : Harper and Row.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York : Harper.